

Historia w Kolorado

i ulepszaniu budynków należących do kościoła. Z braku funduszy, odeszły wtedy siostry zakonne, i szkoła parafialna została wynajęta systemowi szkół publicznych w Denver. Początek lat siedemdziesiątych nie należał do najlepszego okresu dla parafii. Ksiądz Frączkowski zmarł 19 listopada 1973 roku.

Czwartym proboszczem został ksiądz Jan Mucha, urodzony w Nowym Targu. Przyjechał do Denver w roku 1970. Przez kilka lat podróżował po USA, przebywając większość czasu w Chicago. Zanim został proboszczem był już znany Polonii w Kolorado. Od objęcia duszpasterstwa w kościele świętego Józefa przez księdza Jana w roku 1973, zaczęło się rozbudowywanie polskich tradycji w parafii. Budynek szkolny został ponownie przekazany parafii, a klasztor po zakonnicach koło kościoła został zamieniony na dom starców.

Ks. Jan Mucha, proboszcz 1973-2010

Od lat 80-tych zeszłego wieku Polonia w Denver zaczęła mocno się rozrastać. Ludzie wciąż masowo przybywali z Polski, z biegiem lat, wielu przenosiło się

także z innych stanów: Illinois, New Jersey czy Kalifornii. Parafia pozyskiwała coraz więcej wiernych. W roku 1983 kościół świętego Józefa został dodany do listy Narodowego Wykazu Historycznych Miejs. W tym samym roku, zjechał tu z wizytą Kardynał Józef Glemp. Rok 1997, dni młodości w Denver i wizyta Ojca Świętego Jana Pawła II, był czasem ważnego odświeżenia dla parafii i wstąpienia weń nowego ducha. Kościół gościł w tym czasie wielu kapłanów i biskupów z Polski, jak i z innych części USA, oraz dużo młodzieży. W 2006 roku przybył tu z wizytą prezydent Lech Wałęsa.

W roku 1997 między plebanią a kościołem została ufundowana i zbudowana przez lokalnych "trzech Staszków" (Gadziną, Grzebieniarsz i Zapała) grota Najświętszej Matki Bożej, spełniając dawne marzenie księdza Muchy. W lipcu, po wielu latach wiernej i oddanej służby proboszcz Jan Mucha opuścił parafię św. Józefa i odszedł na emeryturę. Nowym proboszczem parafii jest dzisiaj ks. Marek Cieśla, który przybył do nas na służbę kapłańską z Atlanty.

Polski kościół w Globeville, obok Klubu Polskiego w Denver, jest najważniejszą instytucją skupiającą Polonię w Kolorado. Ponad 100-letnia historia zapewne kryje w sobie wiele interesujących wątków, sporo zapomnianych już, które zapewne nie ujrzą światła dziennego. Ta mała parafia, zmagająca się przez lata z wieloma trudnościami, przez to, że istnieje jest dowodem siły i determinacji osób z nią związanych, zarówno księży, jak i zaangażowanych społecznie ludzi świeckich.

Warto doceniać trud pracy rąk naszych pierwszych polskich emigrantów, którym przyszło żyć w okolicach Globeville. Ich życie było z pewnością o wiele cięższe od naszego. To, co mamy dzisiaj, zawdzięczamy pracy tych, którzy byli tu przed nami. Natomiast ci, co pracują dzisiaj, robią to nie tylko dla nas, ale też dla przyszłych pokoleń. Przeszłość zawsze mieszka się z teraźniejszością, a ta z kolei zapowiada przyszłość.

Obok św. Józefa, na Pearl Street znajduje się kościół Holy Rose. Jest to również kościół katolicki, ufundowany w 1918 roku przez Słowaków i Chorwatów, którzy także licznie zamieszkiwali to sąsiedztwo. Zanim udało im się zbudować swój kościół, przychodzili na msze do św. Józefa. Jednakże pragnienie posiadania swojej własnej parafii było silniejsze. Również biskup Matz pobłogosławił ich inicjatywę i zezwolił na budowę. Do dzisiaj widzimy neogotycką budowlę, obok której stoi budynek szkolny, dziś już niepełniący swojej

Holy Transfiguration Russian Orthodox Church

funkcji.

Innym kościołem w Globeville jest Holy Transfiguration Russian Orthodox Church. Jest to najstarszy ortodoksyjny kościół w Kolorado, służący emigrantom z Rosji z okolic Karpat (byłego Cesarstwa Austro-Węgierskiego) oraz Serbom. Ta ortodoksyjna świątynia, jak i inne kościoły, spełniała funkcje scalania społeczności etnicznej, stanowiła przedłużenie korzeni imigrantów i utrzymywała tradycje tych, którzy przyczynili się do jej powstania. Kościół do dzisiaj funkcjonuje i skupia wiernych. Budynek został ukończony w 1904 roku, jego wnętrze, typowe dla świątyń ortodoksyjnych, ozdobione jest licznymi ikonami. Głównym elementem we

wnętrzu jest ikonostas, ozdobna, pokryta ikonami ściana, która znajduje się między miejscem ołtarzowym a nawą, przeznaczoną dla wiernych.

Co roku, już od 7 lat, społeczność skupiona wokół tegoż kościoła organizuje w lipcu "Orthodox Food Festival and Old Globeville Days." Impreza odbywa się w Argo Park w Globeville i jest prezentacją etnicznego jedzenia i muzyki głównie z Rosji, ale także Włoch i Meksyku. Może jako sąsiedzi powinniśmy dołączyć się do tego festiwalu w przyszłym roku?

Globeville, to miejsce w którym historia wciąż żyje. Żyje dzięki kościołom, które wciąż pełne są wiernych. Przykład polskiego kościoła i polskiej szkoły oraz kościoła ortodoksyjnego, są dowodem, że ta zaniedbana, mało atrakcyjna z punktu widzenia deweloperów nieruchomości okolica, jest wciąż potrzebna i cenna dla mniejszości etnicznych w okolicach Denver. Dziś Globeville zamieszkuje w przeważającej większości Meksykanie. Emigranci z Europy zaczęli się wykruszać na przełomie lat 60-70 zeszłego wieku, kiedy to rozbudowywano autostradę I-25 i I-70 co spowodowało niejako podzielenie sąsiedztwa na 2 części. Czasy się zmieniły, ludzie się bogacili i chcieli mieszkać w lepszych dzielnicach. Lecz wciąż, na szczęście, właśnie tutaj mamy polski kościół, z polskim proboszczem i szkołą, gdzie mówimy po polsku i tak wciąż jest od ponad wieku. Dobrze mieć taką lokalną historię. Ona bardziej zakorzenia i wzbogaca nasze życie.

Przy opracowaniu tego tekstu korzystałam z tekstu Ks. Thomasa J. Noela oraz z informacji na stronie: www.swietyziozef.org. Polecam b. ciekawą stronę ze zdjęciami z Globeville, są tam też unikalne zdjęcia Lecha Wałęsy z pobytu w polskim kościele w 2006 roku, zrobione przez Anthony Artola www.artol.info/2/0/glob_ttl.html

Kościół Holy Rose, zafundowany przez emigrantów z Chorwacji w 1918 roku

Argo Park w Globeville. Fot: Życie Kolorado

Biuro Podróży MEGAPOL oferuje:

720-524-6390
222 Steele St
Denver, CO 80206

- Szeroki zakres usług turystycznych
- Doświadczeni pracownicy
- Najtansze bilety do Polski LOT-em
- Bezpośrednie połączenie do Krakowa
- Bilety na cały świat (wszystkie linie lotnicze)
- Atrakcyjne wyjazdy urlopowe do Meksyku, na Karaiby i Florydę
- Wycieczki i tury wycieczkowe po USA
- Wycieczki autokarowe na narty w USA z polskim przewodnikiem i instruktorem z HyperActiveTeam
- Rezerwacje hoteli i samochodów ze zniżkami
- Rejsy statkiem

www.gomegapol.com